दिति न्यायेनैष एव विभागः प्राप्नोति · षड्भिः पावयतीति (४. १. १. ३) च ग्रहण-त्रयमपेक्ष्य षड्भिरित्युपपन्नं भविष्यति । किं च ·

मन्त्रलिङ्गाच्च ॥ २६ ॥ न केवलं ग्रहणभेदादिति हेतोर्द्वौ-द्वौ प्रति-ग्रहण-मन्तर्दधाति किंतु मन्त्रादप्येवमेव ज्ञायते · अत्र च ग्रहणमन्त्रे वृत्रोऽअꣳशुभ्यां गभस्तिपूत इति (७. २) अंशुभ्यामिति द्विवचनं दृश्यते तच्च तदैवोपपद्यते यदा एष विभागो भवति । सिद्धान्तमाह ·

षड्वा श्रुतिसामर्थ्यात् ॥ २७ ॥ वावधारणे · षडेवांशून्प्रति-ग्रहणमन्तर्दधाति न प्रति-ग्रहणं द्वौ-द्वौ · कुतः श्रुत्यर्थात् एवं च षड्भिः पावयतीति (४. १. १. ३) श्रुतिः संगतार्था भवति अन्यथा एकस्मिन्नपि ग्रहणे षड्भिः पावनाभावादसं-गता स्यात् · मन्त्रलिङ्गं (२६) त्वकिंचित्करम् मन्त्राणामविधायकत्वात् · अतः सव्या-ङ्गुल्यन्तरेषु द्वौ-द्वावंशू कृत्वा दक्षिणहस्तधृतपात्रमुखस्योपरि धारयित्वास्तऽइत्यर्थः · अध्वर्युश्च तथा ग्रहणं करोति यथा षड्भिरंशुभिः पूतः सोमो ग्रहपात्रमध्ये पत-तीति पवित्रेणाधिषवणात्सोमरसं नीत्वा ग्रहपात्रमुखस्योपरि धृतानां षडंशू-नामुपरि द्वाभ्यां हस्ताभ्यां पवित्रं निष्पीडयतीत्यर्थः ।

यत्तऽइत्यात्तात्सोमे (७. २) निदधाति ॥ २८ ॥ पावनार्थमात्तान्गृहीता-न्सोमांशून्सोमे निदधाति प्रतिप्रस्थातेव आत्तानित्युक्तत्वाद्येनात्ताः स एव नि-दधातीति प्रतीयते · सोमे इति लतासोमऽइति कर्कः ऋजीषवृषऽइति जीर्णः सम्प्रदायः · तथा च मानवे यत्ते सोमादाभ्यमित्यवगृहीतानां प्रतिप्रस्थाताꣳ-शुषु द्वौ-द्वावꣳशू प्रत्यवसृजतीति · अत्र प्रतिशब्दप्रयोगाद्यतो गृहीतास्तत्र प्रति-प्रक्षेपो गम्यते · कठमैत्रसूत्रयोस्तु प्रतिग्रहणं द्वयोर्द्वयोरेवान्तर्धानमुक्तम् · अञ्ज-लिनावग्रहणमुक्तं हरिस्वामिभिरपि · कर्काचार्यैरपि प्रति-ग्रहणं द्वाभ्यां-द्वाभ्यामि-वान्तर्धानं सिद्धान्तितम् · तथा च मानवे अष्टौ कृत्वोऽभिषुत्य वाचस्पतये पव-स्वेत्युपाꣳशुपात्रेऽञ्जलिना तृतीयग्रहमानयति एवमेकादशकृत्वोऽभिषुत्यैवं द्वादश-कृत्वोऽवगृहीतानां प्रतिप्रस्थातासिच्यमाने द्वौ-द्वावꣳशूऽअन्तर्दधातीति · काठके श्वात्रा स्थेति होतृचमसात्सोमꣳ स्नेहयित्वा तस्य षडꣳशून्प्रतिप्रस्थाता सव्ये पा-